No. 1271 | DE TIJD. | 1851.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5,00; voor de buitensteden *f* 6,00; franco door het geheele Rijk.
Brieven, Gelden, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

VRIJDAG, 27 JUNIJ.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden *f* 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 26 Junij.

De onafhankelijkheid der Diakoniën door Mr. A. S. van Nierop.

I.

Wij zijn lang, te lang, in gebreke gebleven te spreken van eene in vele opzigten verdienstelijke brochure van onzen stadgenoot, den heer Mr. A. S. van Nierop, getiteld: *Verdediging van de onafhankelijkheid der Diakonien*, van welke, nu een paar maanden geleden, de »derde veranderde uitgave" het licht heeft gezien. Het door hem behandelde onderwerp heeft echter nog niets van zijn *à propos* verloren. Zoolang wij nog leven, wat den onderstand der hulpbehoevenden betreft, onder de veelzijdig besproken en geïnterpreteerde Wet van 28 November 1818, zoolang mag het nog niet een overtollig werk geacht worden, hare maar al te vaak miskende strekking en voorschriften, bepaaldelijk wat aangaat hare bepalingen ten aanzien van de regten van »diakonien en alle andere administratien van godsdienstige gemeenten (art. 9)," zoowel als ten aanzien van het in art. 14 omschreven »regt van verhaal tot restitutie," aan de regelen eener gezonde kritiek te toetsen en de jurisprudentie dienaangaande van den Hoogen Raad aan een naauwlettend onderzoek te onderwerpen. Had derhalve de heer van Nierop zich slechts daartoe bepaald, ook dan reeds zouden wij ons aan hem verpligt gevoelen wegens zijne juiste en scherpzinnige toelichting van die bepalingen onzer wetgeving op dit onderwerp, welke, hoe duidelijk en onbetwistbaar zij ook zijn, de geest van chicane er in geslaagd is algemeen als zeer dubbelzinnig en onzeker te doen beschouwen. Immers, bedriegen wij ons niet, dan behoort thans, ná zijnen voortreffelijken arbeid, te regt door den heer Thorbecke ten jare 1846 »een fraai en degelijk stuk" genoemd, alle dubbelzinnigheid en onzekerheid deswege als opgeheven te worden aangemerkt.

Het geschrift van den heer van Nierop heeft echter nog eene andere bestemming. »Het werd uitgegeven met den wensch, dat het iets moge bijdragen tot meerdere waardering der meest erkende beginselen omtrent armbedeeling, tot beter begrip der bestaande armenwet," en daarenboven »*tot betere voorbereiding der toekomstige.*" Het »had alzoo de dubbele bestemming van verklaring van het *jus constitutum* en bijdrage voor het *jus constituendum* (Voorrede)." Als zoodanig vooral, als »bijdrage voor het *jus constituendum*;" is het ons zeer behartigingswaardig toegeschenen, weshalve wij bepaaldelijk op dat gedeelte der brochure, waar van het *jus constituendum* meer opzettelijk sprake is, onze aandacht wenschen gevestigd te houden. Dat doen wij te gereeder, wijl wij meenen toch dat de heer van Nierop bijzonder aan dat gedeelte van zijnen arbeid de woorden verschuldigd is, welke de heer Thorbecke hem, in een eigenbandig schrijven, toevoegde: »Moge uwe heldere uiteenzetting het tijdstip der rijpheid eener goede en afdoende armenwet bespoedigen (blz. 84)", ten blijke, dunkt ons, van zijne adhaesie aan de beginselen, door den auteur voorgezet en ontwikkeld.

Welke zijn dan de beginselen ten opzigte van het *jus constituendum* op het armwezen, door den heer v. Nierop beleden, welker uiteenzetting, naar het oordeel van den heer Thorbecke tot de bespoediging van »het tijdstip der rijpheid eener goede en afdoende armenwet," kan hebben bijgedragen? Wij vinden die beginselen geformuleerd in het eerste hoofdstuk der brochure; den inhoud van dat hoofdstuk wenschen wij alzoo thans eenigzins meer in 't breede te bespreken.

»Armbedeeling, ondersteuning van behoeftigen, dus vangt de heer van Nierop aan, is, in het algemeen, een zedelijke pligt van ieder, door de inspraak van het zedelijk gevoel voorgeschreven." Ziedaar de grond aangewezen der individueele liefdadigheid.

Doch, de Staat, aldus de auteur, heeft ook zorg te dragen voor de armen, als belast zijnde met de *Politie*, de politie van den Staat.

»Daartoe, tot de politie van den Staat, behoort de Armoede, 't zij men die beschouwe als belemmering van de algemeene welvaart, *die bijzondere burgers niet bij magte zijn uit den weg te ruimen*, 't zij men die aanmerke als gevaarlijk voor de regtszekerheid, orde en veiligheid. Daartoe behoort de *Armbedeeling*, als middel, om die belemmering en dat gevaar weg te nemen of te verminderen."

»Die Staatszorg, vervolgt de auteur, is daarenboven in ons Staatsregt positief opgenomen."

»Het armbestuur is een onderwerp van aanhoudende zorg der Regering, en wordt door de wet geregeld," dus luidt art. 195 der Grondwet.

Evenzoo definiëerden vorige Grondwetten »het armbestuur als een onderwerp van aanhoudende zorg der Regering."

De heer van Nierop herinnert wat daaromtrent door den heer Thorbecke (Aant. Grondwet II, 302) werd aangeteekend: »Die zorg bevat niet enkel toezigt, maar ook het nemen der noodige maatregelen tegen en ten behoeve der armoede." Absoluut genomen, gelijk zij gesteld zijn, kunnen wij ons echter met die woorden moeijelijk vereenigen. Naar 't ons voorkomt heeft de auteur der brochure met meerdere juistheid aangegeven, waar de staatszorg »tegen en ten behoeve der armoede" een aanvang mag nemen: »waar de bijzondere burgers niet bij magte zijn de armoede, als belemmering van de algemeene welvaart, uit den weg te ruimen." Eerst dáár mag die staatszorg handelend optreden. Tot zoolang »de bijzondere burgers bij magte zijn de armoede, als belemmering der algemeene welvaart, uit den weg te ruimen," heeft de staatszorg niet werkdadig tusschen beide te komen.

De heer v. N. deelt uitdrukkelijk dit ons gevoelen: »Staatszorg en staatspligt sluiten niet uit bijzondere liefdadigheid. Integendeel wordt het den Staat van vele zijden aangeraden, deze te bevorderen en zich met geene armbedeeling in te laten, waar de bijzondere liefdadigheid of de hulp der bijzondere instellingen van weldadigheid toereikende is. *Alleen daar, waar deze te kort schiet of zich onttrekt, kan de staatszorg te pas komen.*"

Niet allen echter vatten het woord *Armbestuur*, (art. 195 Gwt.) in een zoo logischen en duidelijken zin op. Daar zijn er die onder dat woord verstaan opheffing van alle kerkelijke en bijzondere liefdadigheid, en die geene armbedeeling willen dan die van den Staat uitgaat, als de heer de Bruyn Kops;

»anderen weer, zegt de auteur zeer juist, *maken meer omwegen*, willen de diakonien wel aanvankelijk in haar kerkelijk karakter behouden, maar alles zoo inrigten, *dat het noodwendig moet uitloopen op ineensmelting en oplossing in het staatsarmbestuur.*"

De lezers van *de Tijd* weten wie onder deze laatste kategorie bedoeld worden. De fiksche karakteristiek, in deze weinige regelen van het werk der heeren Tydeman en Heemskerk Az., *Denkbeelden omtrent eene wettelijke regeling van het Armwezen*, door den heer van Nierop gegeven, kan hen deswege geen oogenblik in 't onzekere laten.

In 't voorbijgaan schrijven wij af, de merkwaardige woorden, welke de auteur der brochure aan het werk der heeren Tydeman en Heemskerk Az. gewijd heeft, en die wij aan de opmerkzaamheid van alle politieke mannen durven aanbevelen:

»Een uitmuntend bewerkt plan, *maar niet praktikabel.* Eene vrije diakonie onder een plaatselijk armbestuur, is gemakkelijker te bepalen dan uit te voeren, en amalgamatien van kerkelijke fondsen zijn goede économische feiten, *maar slechte morele en juridische feiten.* Voor algemeene invoering en *executie* van *dit* plan zou eene kleine omwenteling noodig zijn."

Op eene andere wijze nog wordt het grondwettig woord *Armbestuur* opgevat. *Van den Staat af en naar de Kerk toe* wordt gevorderd door hen, die de armbedeeling *geheel* willen overgelaten hebben aan de kerkelijke of bijzondere liefdadigheid, niet als wettelijke verpligting, maar als zedelijke hulp. Wij hebben ons te dikwijls in dien zin verklaard, dan dat het nog noodig zou zijn met vele woorden te zeggen, dat wij onder de zoodanigen wenschen gerekend te worden. Slechts zij herinnerd, wat zoo straks gezegd werd, dat dáár, maar ook dáár alleen, waar de kerkelijke of bijzondere liefdadigheid te kort mogt schieten, de Staatszorg te pas komen.

In een tweede opstel zullen wij de uiteenzetting der beginselen van den heer van Nierop ten aanzien van het *jus constituendum* op het armwezen voortzetten en ten einde brengen.

Het is voorwaar niets ongewoons dat sprookjes en bespottelijke nieuwsberigten, hoe ongeloofbaar en ongerijmd ook, mits ze slechts ten doel hebben de Katholijken of hunne godsdienst te verguizen of in een kwaad daglicht te plaatsen, door eenige dagbladen gretig aangegrepen, en na met den gal der hatelijkheid en geestdrijverij overgoten en op eene eigenaardige wijze gecommentarieerd te zijn, aan den lezer als puntige aardigheden worden opgedischt.

Zoo konden de liefhebbers van zulk eene lektuur zich dezer dagen weder eens verlustigen in de verdraaide voorstelling van het feit: dat een protestantsch predikant te Rochefort in Frankrijk, Z. Em. den Kardinaal Wiseman, Aartsbisschop van Westminster in Engeland door middel van een brief had uitgenoodigd tot de wederlegging van eenige »godsdienstige stellingen", die hij in dien brief opsomt, en dat de Kardinaal daarop een weigerend antwoord heeft gegeven. Ook andere Katholijke geestelijken hadden dergelijke uitnoodigingen ontvangen en geweigerd.

Zij die dit berigt verspreid hebben, hebben zich wel gewacht van er bij te voegen dat de bedoelde brief van dien protestantschen predikant (Péraux) van Rochefort was vervat in de grofste en onbetamelijkste bewoordingen, die schier geen antwoord waardig waren, en dat hij den duidelijksten stempel droeg van met haat en hartstogtelijkheid geschreven te zijn. Liever dan dit te erkennen — wat toch de billijkheid vereischte — had men zorg gedragen het berigt zoodanig te kleuren dat de lezer er toch vooral uit zou begrijpen dat Mgr. Wiseman en de overige katholijke geestelijken de openbare discussie over godsdienstige stellingen schuwden en die ontwijken wilden.

Vernemen wij thans over deze zaak het oordeel van een dagblad, dat wel niet van partijdigheid zal beschuldigd worden, van het *Journal des Débats*. Wij lezen daarin:

»Mgr. Wiseman, door onzen landgenoot (den predikant Péraux van Rochefort) uitgedaagd, *en wel in de beleedigendste termen* voor het geloof van een Katholijk, uitgedaagd tot eene soort van theologisch tournooi, heeft op die uitdaging geantwoord met eene scherpte, die wij voor ons *zeer wettig* vinden.

»In een tijd, waarin de geest van verdraagzaamheid en vrijheid zulke groote en roemrijke vorderingen heeft gemaakt, begrijpen wij niet dat iemand zich het regt zou mogen aanmatigen om, aan wie het ook zij, zulke uitdagingen te doen, en vooral om die te doen in bewoordingen, welke eerder de weerklank schijnen te zijn van het fanatisme der verleden eeuwen, dan de uitspraak van de gevoelens van christelijke liefde, die, den Hemel zij dank, thans in de wereld heerschen, en tegen welke de hartstogten van geene enkele secte, en van niet ééne kerk iets vermogen. De vrijzinnige geest des tijds verwerpt het geweld, van welke zijde het ook wordt aangewend, en veracht evenzeer protestantsche als katholijke dweeperij. De *bill* tegen het voeren van kerkelijke titels, waarover, zoo 't schijnt, in het Parlement tot in het oneindige beraadslaagd wordt, zal, uit de handen der wetgevers komende, slechts een bewijs te meer leveren van de onmagt der onverdraagzamen; doch haar zou dit treurig lot, dat haar thans beschoren is, niet zijn te beurt gevallen, bijaldien de buitensporige hartstogtelijkheid der protestantsche sektarissen en de onbeschofte vertooningen van eene menigte dolzinnigen niet aanstonds in het »protestantsche en vrijzinnige Engeland" de ligt te begrijpen gramschap hadden verdoofd, die door de invoering eener katholijke hierarchie in dat land was opgewekt. In dat opzigt hebben de vijanden van den Kardinaal Wiseman hem welligt nog grooter dienst bewezen dan zijne vrienden; want zonder dat hij daartoe zelf eenige moeite behoefde te doen, heeft hij de sympathie van alle edele gemoederen

»Tot dus verre het *Journal des Débats*. Wij hebben er niets bij te voegen. Zien wij thans in welke bewoordingen Mgr. de Kardinaal-Aartsbisschop van Westminster zijnen dolzinnigen uitdager, den Franschen predikant Péraux van Rochefort beantwoordt. Z. Em. drukt zich aldus uit:

»Mijnheer, ik heb de eer u de ontvangst te berigten van uwen brief van den 12 dezer maand, die mij op het land geworden is, en waarin gij mij uitdaagt tot eene openlijke discussie met u over zekere punten van controverse, die gij opsomt. In antwoord daarop kan ik u slechts mijne verbazing te kennen geven, dat gij om er uwe uitdaging aan te rigten, eenen bisschop gekozen hebt in een land, waarin gij geene de minste kerkelijke bediening uit te oefenen hebt, en die zelfs eene andere taal spreekt dan de uwe, terwijl er digter bij uwe woonplaats en in uw vaderland een aantal katholijke geestelijken aanwezig zijn, aan wie gij meer eigenaardig zulk eene uitdaging hadt kunnen doen, indien gij, zoo als ik het met genoegen zou gezien hebben, niet hadt op het oog gehad stichting te bewerken, dan wel *effect* te maken.

»Bovendien ben ik overtuigd dat het *Comité des Salons*, waaruit gij uwen brief dagteekent, u zou gezegd hebben, zoo gij den minsten twijfel dienaangaande hadt gehad, dat geen enkel anglikaansch Aartsbisschop of Bisschop zich uit pligtgevoel gedrongen kan achten om voorstellen tot openbare discussie aan te nemen van een vreemd katholijk priester, die het regt zou meenen te hebben, hem zulk eene uitdaging te doen; vermits zoo iets niet behoort tot de bisschoppelijke functien.

»Zoo zou ik ook niet mogen veronderstellen dat de welvoegelijkheid en de eerbied van dat *Comité* jegens vreemde bedienaars der godsdienst niet verder zou gaan dan om hen hier te lande tot voorvechters te maken tegen de verschillende secten van het Engelsch Protestantisme. Veroorloof mij derhalve u beleefdelijk te zeggen, dat ik mij niet kan ontveinzen dat ik uwe uitnoodiging even ongepast acht, als ik die zou vinden van een Franschen katholijken priester aan een Anglikaanschen Bisschop. Bijaldien zulk eene uitdaging als de uwe hier te lande meer plaats had, dan zou ik zeggen dat er in Engeland een gevestigd gezag bestaat, hetwelk bekwaam genoeg is om de katholijke zaak te beschermen, zonder de opgeworpen tusschenkomst van een vreemden predikant, die daartoe ten eenemale onbevoegd is.

»Ik zal mijn brief niet sluiten zonder u te doen opmerken dat uit uwe keus van de stoffen der door u voorgestelde discussie, moet worden opgemaakt, dat de Kerk en het katholijk geloof zich te verantwoorden zouden hebben jegens het Protestantisme, en dat de verdedigers dier godsdienst niets beter kunnen doen dan te antwoorden op de lasterlijke aantijgingen hunner tegenstanders, zoo dikwijls het dezen goeddunkt die beschuldigingen op hen te werpen. Veroorloof mij te zeggen dat ik niet gewoon ben de controvers aldus te behandelen; en dat, niet wetende tot welke bijzondere protestantsche secte van het vasteland gij behoort, ik van oordeel ben dat gij, even als uwe medestanders, in de eerste plaats van u hebt af te weren de zware beschuldiging van schismatiek te zijn, vermits gij u hebt losgerukt van den eenigen schaapstal van Christus, de rots der waarheid, alsmede dat op u drukt de schuld der ketterij, vermits gij leeringen belijdt, die afwijken van Zijn heilig woord.

»Ik beveel u in de genade van onzen Heer, opdat gij het licht moogt aanschouwen, en ben, Mijnheer,

»Uw gehoorzame dienaar,

»N. Kardinaal WISEMAN."

Wij zijn thans in staat gesteld uit het *Weekblad van het Regt* over te nemen de geheele rede, die door den president van den Hoogen Raad der Nederlanden, Mr. W. B. Donker Curtius van Tienhoven, Zaturdag jl., bij gelegenheid der installatie van den heer Mr. G. IJsselstein, tot raadsheer in dat collegie, is gehouden. Wij laten die rede thans in haar geheel volgen:

»Edel Hoog Achtbare Heeren, Geachte Ambtgenooten!

»Als voorzitter van dezen Raad geroepen, om weder eenen nieuwen ambtgenoot plegtig onder ons te ontvangen en in te huldigen, verlevendigt dit eigenaardig de herinnering aan het verlies van den afgestorvene (Mr. W. H. Hofstede), aan wiens overlijden reeds bij vroegere gelegenheid door den procureur generaal en ook door mij herdacht is, en wiens dood wij, ook vooral met het oog op zijne nagelatene betrekkingen, blijven betreuren.

»Volgens onze wettelijke verpligting hebben wij, na het ontstaan dier vacature, eene aanbevelingslijst ter vervulling aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal ingezonden, waarbij wij, volgens het uitdrukkelijk voorschrift der wet hebben in acht genomen, dat de leden der Provinciale Hoven, der Arrondissements Regtbanken en van het Openbaar Ministerie bij het opmaken dier lijst meer bijzonder in aanmerking moesten komen.

»Hoe gelijk was dit niet, naardien van de magistratuur in Nederland wel algemeen mag gezegd worden, dat, gelijk de wet zich uitdrukt, zij hare betrekkingen met lof en eer vervult, en dat dus alle de aanbevolenen wel aanmerking verdienden.

»Intusschen wordt die aanbeveling wel gedaan tot voorlichting, maar zij verpligt geenszins de Tweede Kamer der Staten-Generaal om haar te volgen, daar zij alleen naar de wet wordt ingezonden, om daarop, zoo dienig acht te slaan, als die Kamer zal oordeelen te behooren; en ofschoon het wel bevreemding zou kunnen baren, indien zij bij de opmaking eener nominatie aan den Koning geheel werd ter zijde geschoven, zoo zou echter de Tweede Kamer der Staten-Generaal geheel in haar regt zijn, indien zij dergelijke terzijdestelling mogt goedvinden.

»Daarentegen is het Hoofd van den Staat, bij Zijne keuze, aan de nominatie, welke Hem door de Kamer wordt gedaan, gebonden, en die keuze is in zooverre beperkt; doch ook alleen in zooverre maar, mits uit het vijftal, op die nominatie gebragt, geschiedende, blijft de Koning bij Zijne grondwettige bevoegdheid, en men zou dit grondwettig regt ontwijfelbaar bekorten en schenden, indien men Hem dringen wilde, om bij voorkeur Zijne keuze op dezen of genen der voorgedragenen meer bijzonder te bepalen, 't zij dat dit geschieden mogt uit eene veronderstelde voorkeur bij het Staatsligchaam, 't welk de nominatie maakt, of bij zijne meerderheid, opgemaakt uit den rang daarbij gevolgd, 't zij uit andere oorzaken, of dat het geschieden mogt door anderen, wie dan ook, of door den drang der hoofden van departementen van algemeen bestuur, wier verantwoordelijkheid, juist hier volkomen is gedekt, indien maar de keuze uit de nominatie plaats hebbe, als welke grondwettig den waarborg levert, dat alle de voorgestelden aanspraak hebben op de vereerende onderscheiding, welke alsnu van de vrije keuze van den Monarch alleen afhankelijk kan zijn.

»Ware het anders, dan zouden wel alle die waarborgende beperkingen voor de keuzen der magistratuur, grondwettig als bij uitzondering gemaakt, met het doel van waarborgende medewerking der hoogste magten in den Staat, nutteloos zijn geschreven, en het ware dan eenvoudiger geweest ook die benoeming, even als die van andere gewone Staats-ambtenaren, onbeperkt aan den Koning, onder de gewone verantwoordelijkheid der ministers, of aan de ministeriele beschikkingen zelve over te laten, of bij de representatie des volks over te brengen; maar juist dit heeft de Grondwet niet gewild. Zij heeft niet gewild, dat eene goede keuze in dit opzigt alleen zou worden overgelaten aan, of zich zou oplossen in de verantwoordelijkheid van ministers, en dat de benoeming in de magistratuur alleen van hen zou uitgaan, mits zij maar gesteund ware door eene veronderstelde voorkeur der Vertegenwoordiging des volks.

»Ik trede niet in diepere staatkundige beschouwingen op dit onderwerp, 't geen niet regtstreeks van mijn departement is, maar mijne staatsburgerlijke betrekking en gevoelens behoeve ik toch niet geheel ten offer te brengen aan mijne bevoegdheid als magistraatspersoon, en het is aller pligt te waken voor de handhaving eener Grondwet, die het gematigd monarchaal gezag ten grondslag heeft, en die, het gezag des Monarchs beperkt hebbende, nogtans niet wil, dat zijn scepter in andere handen zal overgaan.

»Er behoort veel levenswijsheid toe, om hier voorzigtig midden door te zeilen, en niet overmoedig te wagen, dat het schip van Staat eindelijk door overdrevene toepassing of uitbreiding van het eene of andere beginsel op harde klippen stranden moge.

»Ik heb dan ook gemeend, dat het niet ongepast kon zijn voor deze gevoelens, vooral thans, rondborstig uit te komen, omdat (ofschoon ik niet in de geheimen des Kabinets doordringe) het na de buitengewone vertraging der onderwerpelijke benoeming, waardoor wij zoo lange van eenen nieuwen ambtgenoot zijn verstoken geweest, allen schijn heeft verkregen, alsof over de juistheid dezer beschouwing nog kon of mogt worden getwijfeld, en omdat in dat geval ook het oordeel der magistratuur op dat onderwerp van eenig gewigt mag worden geacht.

»Doch, hoe dit zijn moge, het heeft Z. M. behaagd, u, mijnheer van IJsselstein, tot raadsheer in dezen Raad te benoemen.

»Gij althans hebt het dubbel genoegen alzoo te zijn gekozen; *eerst*, als ook door ons aanbevolen, *voorts* als gebragt op de nominatie der Tweede Kamer van de Staten-Generaal, en eindelijk als door den Koning bij voorkeur uit die nominatie geroepen. Niemand kan zich deswege beklagen, want Z. M. keuze was grondwettig vrij. Hij behoefde Zijne voorkeur aan die van anderen niet te verbinden, en niemand heeft zelfs grond om daaruit eenig besluit te trekken, dat een dergenen, die Hem aanbevolen was, minder bevoegd zou zijn geweest om de plaats, waartoe gij geroepen zijt, te vervullen, indien het den Koning behaagd had alzoo Zijne voorkeur te bepalen; maar ook niemand heeft regt noch billijke reden van beklag, omdat het Z. M. niet behaagd heeft aan den aandrang gehoor te geven, waarmen een ander, ook buiten de magistratuur, bij voorkeur zou hebben mogen willen op den voorgrond stellen, en het is zelfs vreemd, dat hieromtrent eenige twijfel kan zijn ontstaan, alsof ministerieele staatkundige gevoelens ook omtrent de meerdere of mindere bevoegdheid van personen, tot regterlijke ambten geroepen, voornamelijk moesten worden in aanmerking genomen, terwijl integendeel, naar mijne schatting, dergelijke gevoelens bij onpartijdige regtspraak buiten rekening moeten blijven.

»Uit dit alles volgt, Ed. H. A. Heer, dat wij u met genoegen in ons midden ontvangen, en dat ik, terwijl gij reeds vele jaren een geacht lid der magistratuur waart, aan u de pligten, door u hier te vervullen, niet behoeve af te schetsen. — Zij bestaan voornamelijk in handhaving der onafhankelijkheid van de regterlijke magt, in ongekrenkte onpartijdigheid! — Nog een enkel woord, ofschoon met weêrzin, ten slotte mijner rede! Sedert vele jaren heb ik mijn beklag niet ontveinsd nopens het materieel van onze existentie. Onafhankelijk in onze regtspraak naar de wet, zijn wij materieel en finantieel het afhankelijkste gezag in den Staat; niet door 's Konings wil, want, van Zijne komst tot den troon af, heeft hij ons de ondubbelzinnigste bewijzen gegeven van Zijnen goeden wil, om ook daarin te voorzien, dat dit hoogste regtsligchaam ook materieel waardiglijk ware geplaatst.

»Maar wij hebben van den aanvang af, gelijk vroeger, gestuit op eene ministerieele onverschilligheid of terughouding, thans schijnbaar op eene overdrijving der ministerieele verantwoordelijkheid gegrond; even alsof het aan het volk van Nederland onverschillig ware, zijne hoogste regtmagt op den achtergrond te zien stellen in haar uiterlijk aanzien, en alsof wij de zedelijke onafhankelijkheid, aan onze betrekking verbonden, als 't ware moesten boeten door blijkbare afhankelijkheid van het ministerieel gezag, ten aanzien van al wat stoffelijk is of zich geldelijk oplost, gesteund door de onverschilligheid der vertegenwoordiging des volks, die zich dit belang evenmin aantrekt en waardoor aan den Monarch de magt ontbreekt, om hierin, naar Zijn verlangen, te helpen voorzien.

»In naam van den Hoogen Raad der Nederlanden en ter voldoening aan het requisitoir van den procureur-generaal, waarvan acte, verklaar ik den heer Mr. G. van IJsselstein in zijne waardigheid van raadsheer in dezen Raad wettiglijk te zijn ontvangen en ingehuldigd.

»Ik verzoek Zijn Edel Hoog Achtbare dienvolgens zitting te nemen en in plaatse van den raadsheer Mr. Evertsz deel uit te maken van de kamer van vacantie, en voor het volgende dienstjaar van die, regtsprekende in straf zaken."

De uitgever van de te 's Hage uitkomende *Echo Universel de la Presse Catholique* adverteert dat hij, aan de verlangens van velen zijner abonnés wenschende te voldoen, dat dagblad voortaan, te beginnen met 1° Julij, zes maal 's weeks zal laten verschijnen, en dat hij met de grootste naauwkeurigheid de politieke en handelsbelangen zal behandelen, alsmede de nieuwsberigten van het binnen- en buitenland. De prijs zal zijn *f* 4 in de drie maanden voor Nederland.

De tegenwoordige geabonneerden zullen *gratis*, in bladjes in 8°, ontvangen de godsdienstige artikelen, zoo als zij verschenen zijn in de tot heden uitgekomen *Echo*. Die blaadjes zullen worden in het licht gegeven naar mate van de belangrijkheid der artikelen en zullen, gevolgd van een inhoudstafel op het einde van ieder jaar, twee boekdeelen in 8° vormen, onder den titel van *Revue de la Presse Catholique*.

De nieuwe geabonneerden zullen zich deze *Revue* kunnen aanschaffen tegen 20 cents het vel van 16 bladzijden.

»Wij zouden, zoo besluit de uitgever, meenen aan onzen pligt te kort te doen, bijaldien wij onze geabonneerden niet onzen opregten dank betuigden voor het vertrouwen, waarmede zij ons wel hebben gelieven te vereeren; een vertrouwen dat wij ons steeds zullen trachten waardig te maken."

Berigten van Portugal loopen tot 14 Junij. De burgerlijke gouverneurs betoonen zich zoo dolijverig in het afzetten van ambtenaren, dat de regering zich genoodzaakt heeft gezien die gouverneurs aan te bevelen dat zij niet dan na een naauwkeurig onderzoek en in de hoogste noodzakelijkheid zulke strenge maatregelen mogen nemen.

Intusschen neemt de tucht des legers gedurig af en het blijkt dat men weinig voldaan is over den staat van zaken, welke Saldanha heeft tot stand gebragt.

Saldanha verkeert intusschen in eene moeijelijke positie, daar hij tusschen de Septembristen en de contrarevolutie moet manoeuvreren. Helt hij te veel tot de eersten over, dan verlaat hem het leger; kiest hij de andere partij, dan werpt deze hem omver met behulp der vrienden van graaf Thomar.

Men vreest dat deze toestand niet zal kunnen duren tot den 15 September, en dat de nieuwe Cortes, onder de demokratischen invloed bijeen geroepen, eindelijk Dona Maria tot afstand zouden kunnen dwingen.

alsdan zou het oogenblik eener Spaansche interventie in Portugal geboren zijn.

De nieuwe kieswet was op den 18den met weinige veranderingen uitgevaardigd, doch de Cortes konden niet voor de helft van October bijeenkomen. De nieuwe Britsche gezant was aangekomen en bij de Koningin ontvangen. Ten gevolge eener depêche van den hertog van Saldanha had de minister van binnenl. zaken twee burgerlijke gouverneurs ontslagen. Op den Taag, als ook te Cadix lagen verscheidene Engelsche, Fransche en Spaansche oorlogschepen. In de hoofdstad was spraak van eene aanstaande verandering in het ministerie.

Men schrijft uit Londen, dat de markiezin de Lothian ll. Woensdag in den schoot der Katholijke Kerk is opgenomen.

De heer Pakenham, een neef van den hertog van Wellington, die verleden jaar tot het katholicisme is bekeerd, heeft zijn militaire loopbaan verlaten en zich in een klooster begeven van de orde der Eerw. PP. van de congregatie des Allerheiligsten Verlossers.

Te Archangel heeft een vreesselijke brand gewoed, waardoor een groot gedeelte der stad in de asch gelegd was. Die ramp had juist de aanzienlijkste, door de vreemde kooplieden bewoonde wijken getroffen, en de daardoor aangerigte schade was allerbelangrijkst.

Maandag is te Londen een vreesselijke brand uitgebarsten in de uitgestrekte magazijnen van den *alderman* Humphrey, welke zoo spoedig toenam, dat vier gebouwen binnen korten tijd in de asch gelegd werden. De magazijnen waren gevuld met eene groote hoeveelheid koopwaren, onder anderen met hop, spek en papier. De schade wordt op £ 175,000 begroot.

Te Surister bij Verviers zijn Zaturdag ll. 10 huizen met hunne schuren, benevens de pastorij in de asch gelegd. De brand is ontstaan door de onvoorzigtigheid van een kind dat met lucifers speelde.

[illegible] vrouw in Henegouwen heeft eene [illegible] ken. Men verwacht [illegible] zij zelve kwam er bij om, zullen kunnen worden ten [illegible] op 4000 fr. geschat.

[illegible] Chartres, zijn

Wij vestigen de aandacht onzer lezers op de [illegible] staande correspondentie uit Zweden aan den *Univers*. Zij zullen daaruit zien, hoe het Protestantismus, dat aldaar Staatskerk is, te werk gaat, ten spijt van de vredelievende gezindheid van een groot deel der protestantsche bevolking. Men heeft hier te lande grooten ophef trachten te maken van den Methodist, die te Madera de betrekking uitoefende van *consul* en predikant, en in de laatste kwaliteit eenige mishandeling ondervond van de bevolking zoowel als van de autoriteiten. Wij verzoeken hen, die daarover hunne verontwaardiging herhaaldelijk hebben lucht gegeven, ons te willen doen kennen, wat zij over de vervolgingen, tegen de Katholijken van Zweden ingesteld, denken. Wij kunnen niet ontveinzen dat wij zeer begeerig zijn daaromtrent hunne meening te vernemen. Zie hier inmiddels wat men uit Zweden schrijft:

»Tot het leveren van godsdienstige nieuwsberigten uit Zweden zijn wij bijna niet meer in de gelegenheid geweest, sedert de zaak van den schilder Nilsson, die zoo hatelijk vervolgd werd door de Luthersche dweep zucht, of liever door de huichelarij der dweepzucht; want de strengheden, die men tegen dezen ongelukkige pleegde, konden zelfs niet verontschuldigd worden, op grond van eenige overtuiging, en sproten slechts voort uit den woesten haat, waarmede de dwaling, zij moge vrijwillig zijn of niet, de waarheid vervolgt. Nilsson, wegens het Katholicismus verbannen, is in den vreemde in een gasthuis gestorven. Men zou welligt denken, dat die triumf den ijver zijner vervolgers gestild had. Doch het leek er niet naar: op dit oogenblik hebben er nieuwe en bijna ongelooflijke feiten plaats, die zulk eene ongerijmde en lafhartige onverdraagzaamheid aan den dag leggen, dat wij aan de eerste daarvan ontvangen berigten geen geloof konden hechten. In Zweden, een land van vrij denken en van vrij onderzoek, gebeuren dingen, waaraan men tegenwoordig in Turkije niet zou durven denken.

»Alvorens de feiten bloot te leggen, zullen wij onzen lezers een beknopt overzigt geven van den godsdienstigen toestand van Zweden. Men zal daarin zien, namens welke leer en welk geloof de regering van dat land het werktuig durft zijn van eene vervolging, waarover zij zelve moet blozen.

»In Zweden ingevoerd door het arglistig geweld van Gustaaf Wasa, die vooral het oog had op de kerkelijke goederen, kon het Lutheranismus slechts staande blijven, door zich te voegen naar den geest der volken, die hetzelve verstieten. De *Hervorming*, die zich dik wijls genoodzaakt zag te zweren nimmer iets te zullen veranderen in de godsdienst der vaderen, behield in het Lutheranismus al het uitwendige van het Katholicismus, en liet zelfs het wijwatervat in de kerken, mits het niet van metaal ware. Weldra echter verdween het Katholicismus, de ketterij zegevierde alom, en nu gebruikte zij als een afwerend wapen de middelen, die

gemeente-wet is daaromtrent verslag uitgebragt. De [illegible] der beraadslaging over dat ontwerp is bepaald op [illegible] aanstaande, des voormiddags ten elf ure.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Woensdag 25 Junij.

In deze zitting zijn ingekomen twee wets-ontwerpen, houdende naturalisatie van J. H. J. Driessen en A. Wunkes. Door de commissie van rapporteurs is verslag uitgebragt omtrent de wets-ontwerpen tot wijziging der hoofdstukken II en IX *B* der staatsbegrooting voor 1850. De beraadslaging over die wets-ontwerpen is bepaald op morgen ochtend ten elf ure. Door de commissie van rapporteurs is algemeen verslag uitgebragt over de vier wets-ontwerpen betrekkelijk de bevordering, het ontslag, enz. van de officieren der zee- en landmagt en de militaire pensioenen. Voor de beraadslaging over die wets-ontwerpen zal later een dag bepaald worden.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 24 Junij. Heden heeft de Wetgevende Vergadering beraadslaagd over de ontwerpen betreffende de banken van leening. De zitting was zeer onbeduidend.

— De commissie tot herziening der constitutie heeft heden eene zeer belangrijke zitting gehouden. De heer de Broglie ontwikkelde het gevoelen van de vereeniging der Pyramiden in eene uitgewerkte redevoering, waarin de gewezen minister van Louis Philippe den wensch te kennen gaf dat aan de natie de onbeperktste vrijheid werd verleend in de uitoefening harer souvereiniteit. Hij bestreed met kracht het denkbeeld dat het rapport de vraag zou moeten stellen, of men de republiek dan wel de monarchie het wenschelijkst zou achten. Hij wilde slechts de algeheele en wettige herziening, maar niet om tot de monarchie terug te keeren. Indien hij geroepen ware om deel uit te maken van eene constituante, zou hij het stelsel van de monarchie niet voorstellen, doch hij wenschte evenmin, dat men zich zou verbinden tot de handhaving der republiek, zoo als de heer de Tocqueville dit wilde. De tegenwoordige vergadering behoort niets voor te schrijven, noch te verbieden. Spreker is evenmin een lid der Bonapartische partij; hij heeft den heer Lodewijk Napoleon alleen daaruit gekend, dat hij hem naar het kasteel van Ham heeft helpen zenden. Hetgeen vóór alles noodig is, is [illegible] wijze van verkiezing voor het presidentschap

te Upsal hadden [illegible] sche Souvereiniteit zich overa[illegible] een gewoon arbeider in [illegible] begiftigd zien. tigd, *hervormden* de Staten van Zweden [illegible] dat zij over gieke boeken en rigten die in volgens [illegible] len in hare eeuw. Het is bekend, wat er van die verjong[illegible] godsdiensten te regt komt. De Zweden voegden er [illegible] vrijheid van drukpers bij; zij baatte echter weinig aan de luthersche orthodoxie. Het ware geloof, dat is het wettig geloof, dat, waaraan men den eed zweert, leed den eersten aanstoot in de geestelijkheid. Het is immers bij deze, en daar zijn duizend goede redenen voor, dat de valsche godsdiensten het eerst gevaar loopen. Zoodra men die aanvalt, is de geestelijkheid verpligt zich te verdedigen; om die te verdedigen is zij verpligt die te bestuderen; maar tegen zoodanig onderzoek is het geloof niet bestand. Geen enkel letterkundige in Zweden gelooft langer aan het Lutheranismus, en de geestelijkheid staat aan het hoofd der ongeloovigen. De geestelijkheid predikt desniettemin; maar zij doet ook den eed van te prediken, niet van te gelooven, en zij gelooft ook niet; en wat het zonderlingst is, zij komt voor haar ongeloof uit. Het is niet zeldzaam een lutthersch predikant, door de drukpers in eene brochure of in een dagblad, te zien wederleggen, wat hij op den kansel moet preken en werkelijk predikt. Voorleden jaar meende de Procureur van justitie der Staten (*justitie Ombudsman*) in zijn officieel rapport over het beheer der justitie in Zweden (1) de verdediging te moeten op zich nemen van het groot aantal leden der geestelijkheid, die niet gelooven aan de leer, welken zij officiel onderwijzen. Dezen winter nog hield een kapellaan van een der parochie-kerken van Stokholm, openbare en druk bezochte voorlezingen tegen de godsdienst van den Staat en tegen het gansche Christendom, waarvan hij op gezag van Schleijermacher de voornaamste leerstukken loochende. Wel is waar baarde zijne stoutheid veel opziens. Het gaf den Vaders van de consistorie een schok, en zij kwamen bijeen om te beraadslagen. Het besluit door dien Sanhedrin genomen, was als volgt: »Na het terrein goed opgenomen, en de leer van den leerling van Schleijrmacher wel onderzocht te hebben, zijn zij overeen gekomen, om niets tegen dien jongen geestelijke aan te vangen, ten einde de eenheid des geloofs niet te verbreken.

»De voorzigtigheid der consistorie heeft niets bevreemdends, vooral wanneer men de discussien leest der verschillende Staten over al wat aan de godsdienst raakt. Daarin heerscht en spreekt dezelfde geest. Maar die geest van vredelievendheid, zoo ruim wanneer het het protestantsch geloof (o welk een geloof!) betreft, wordt

(1) In het voorbijgaan doen wij opmerken, dat in dit stuk de regtbanken en vooral het oppergeregtshof openlijk beschuldigd worden, dat zij in de zaak van den schilder Nilsson strijdig met de wet hebben gevonnisd.

slaagd worden over het voorstel betreffen[illegible] een votum van vertrouwen aan het ministerie te verleenen.

ENGELAND.

LONDEN, 23 Junij. Het kan nu den Katholijken van Engeland niet twijfelachtig meer zijn welke geest de protestantsche leden van het parlement bezield heeft bij de behandeling van de tweede lezing der *bill* tegen het voeren van bisschoppelijke titels, welke ll. Vrijdag heeft plaats gehad. Het is namelijk de geest van hatelijkheid en vervolging tegen het Katholicisme, die, tot eeuwige schande der hoog geroemde verlichting en vrijzinnigheid onzer natie, in de XIXe eeuw, bij de discussie heeft voorgezeten. Zoo men het bewijs daarvoor nog niet zien wil in de doldriftige redevoeringen van een Sipthorp, van een Sir Inglis, die niet onduidelijk te kennen gaven welk ijsselijk lot zij den Kardinaal Wiseman en den overigen katholijken prelaten toewenschen, dan blijkt het overigens ten duidelijkste uit de zonder hoofdelijke stemming aangenomen clausule der wets voordragt, waarbij ten opzigte »der Bisschoppen der *protestantsche* Episcopale Kerk in Schotland" eene uitzondering wordt gemaakt, zoodat deze vrij titels of namen mogen voeren, ontleend aan de steden of districten, waar zij hun kerkelijk gezag uitoefenen.

Men wil dus wel eene uitzondering maken voor andere Bisschoppen buiten de Staatskerk, mits zij slechts *protestantsche* Bisschoppen zijn; maar aan katholijke Bisschoppen, zelfs aan die van Ierland, die sedert eeuwen hunne titels rustig en onder de bescherming der wetten hebben gevoerd, weigert men thans dezelfde uitzondering. Niemand die een grein gezond verstand heeft, zal ontkennen dat zij hierop gelijke aanspraak hadden, en dat hun onregt geschiedt.

Intusschen na het aannemen der tweede lezing van de *bill*, zal zij nu binnen kort bij de derde lezing door het Lagerhuis aangenomen, en alsdan in het Huis der Lords gebragt worden. Dat zij ook daar aangenomen en daarna door de Koningin bekrachtigd, tot wet gemaakt, uitgevaardigd en toegepast zal worden, lijdt geen twijfel. Maar wat dan? De Katholijken bereiden zich voor op eene gewelddadige vervolging. Ierland vooral, ofschoon door Engelands helsche staatkunde verarmd en in getal van inwoners verminderd, maakt zich gereed om als één man zich te verzetten tegen het verkorten zijner aloude regten. Wat van dit alles het gevolg moet zijn, is God alleen bekend. Moge Hij den storm afweren, die Engeland boven het hoofd hangt.

— Na de behandeling van de *bill* tegen de godsdienstvrijheid der Katholijken, waarvan gisteren de inleiding [illegible] tweede lezing nog met 141 tegen 117 is goedgekeurd [illegible] werping van eenige daarop voorgestelde Met eenheid te brengen [illegible] der Gemeenten in comité men de eenheid des geloofs in gevaar [illegible]

Alzoo van den eenen kant wil iedereen gelooven, wat hij verkiest, en van den anderen kant, wil iedereen aan al de anderen een geloof opdwingen, waarvan niemand iets weten wil. Maar die ongerijmde tegenstrijdigheid is nog niets! De regtbanken worden onophoudelijk bezig gehouden met geestelijke zaken, als de volgende b. v. waarvan wij het verslag vinden in het Nommer van 24 Mei ll. van het officieele dagblad *Post och jurikes Tiedningar*:

„Men schrijft ons uit Hendrikswall: Laatstleden Maandag heeft de regtbank dezer stad, den werkman Sjoelander en zijne vrouw veroordeeld beiden tot eene boete van 16 Riksdaler, 32 Skilling-banco, (omtrent *f* 17.) omdat zij verzuimd hebben hun jong geboren kind op de gewone en wettige wijze te laten doopen. Tot dezelfde boete werd veroordeeld de pastoor ad interim, de eerwaarde heer Floien, om dat hij het heilig werk verrigt had, volgens het oude ritueel."

De meerderheid der inwoners van Norland beginnen zich verlegen te maken wegens de lithurgische boeken van 1810, welke spreken van de goede werken. Door het aanhoudend lezen der pamphletten van Luther hebben zij geleerd, dat het geloof alleen regtvaardig maakt; en dat niet alleen de werken niet noodzakelijk zijn, maar zelfs dat zij voor de zaligheid schadelijk kunnen wezen. Zij zijn insgelijks trouw aan het beginsel van Luther, dat ieder Christen een priester is; daarom kiezen zij onderling iemand uit, om hun de sakramenten en de communie toe te dienen.

Zie hier, op welke wijze de officieele luthersche kerk hen poogt te wederleggen:

»Behalve de 64 personen, die reeds bij de regtbank te Bergsjoe waren aangeklaagd, zegt hetzelfde dagblad, begon men den 22 Mei het verhoor van 28 nieuwe beschuldigden, die vervolgd werden *wegens misbruik van het Sakrament des Avondmaals* (dat wil zeggen, omdat zij de kommunie hebben ontvangen uit handen van iemand, die niet tot priester gewijd is). En nu ter zelfder tijd, dat men in den naam der eenheid van het luthersche geloof, aan het luthersche volk herders opdwingt, die niet luthersch meer zijn, ter zelfder tijd dat men aan geestelijken der officieele kerk vrij laat om openlijk tegen het Lutheranismus en het Christendom te spreken en te schrijven, weigert men het burgerregt aan de Joden, en worden de Katholijken verwijderd maar jegens deze laatsten stelt men zich niet alleen bespottelijk aan, maar men wordt ook woest [illegible]

»Wij hebben gezegd dat in Zweden [illegible]

Vertegenwoordigers de eerste beraadslaging over de wet op de successie ten einde gebragt, en de tweede stemming op Donderdag vastgesteld, als wanneer de centrale afdeeling rapport zal uitbrengen over de in het ontwerp gebragte wijzigingen.

STADSNIEUWS.

In de 214de Staats-Loterij, zijn in de 4e Klasse bij de 3e Trekking prijzen van *f* 1000 of daarboven te beurt gevallen aan N°. 606 *f* 1250, N°. 9874, 10713 en 12195 ieder *f* 1000.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 26 Junij.

BEVALLEN (22 Junij): A. M. H. Meijer, geb. van Tijen, D. — (24 Junij): M. Aikema, geb. van Rijkom, Z.

OVERLEDEN (21 Junij): H. F. van Kempen, 32 j. - Elsje Schekes, geb. Eskes, 63½ j.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

		25 JUNIJ 4½ u.	gebl.	26 JUNIJ 4½ u.	gebl.
NEDERL., Werkel. Sch.	à 2½ pCt.	58⅝	58	58⅛	58
Dito Dito	3	68¾	68½	68 9/16	
Dito Dito	4	89⅛	89		
Dito Obligatien O. I.	4	88½	88 1/16		
Amortis. Syndic.	3½				
Handel-Maatschappij	4½		109⅝		
Aand. Rijn-Spoorweg			93	93⅛	
Aand. Holl. S. M.					
Obligatien		99½			
BELGIE, Obligatien 1844					
Cert. bij de Belg. Bank.	2½				
Dito ... en Volksv		48 5/16	48¼	48 5/16	
FRANKRIJK, Obligatien	3	52⅝	52⅝		
SPANJE, bij Ardoin £ 85	5	15 9/16	15 11/16	15 13/16	15 11/16
Dito Dito £ 510		15 7/16	15¾	15⅞	15¾
Dito Onbep. Stukken		15½	15⅝	15 13/16	
Dito	3	39⅛	39¼		
Dito Binnenl. 2400 P.		35⅝	35⅞	36 1/16	36 1/16
Coup. Ardoins		8 3/16	8¼	8⅛	
Passive			6		
Fransche Uitgest.		5⅞	5 15/16	6	
PORTUGAL te Londen 5 pCt. nu	4	33½	33⅛	33 7/16	
Dito Dito		33⅛	33⅛	33¼	33⅛
RUSL., bij *Hope* 1798 en 1816	5	106¼	106⅛		
Dito Dito 1828 en 1829		104⅛			
Cert. bij d°. 1831 en 1833			95⅛		
Dito	4½	88¼	88⅞	89	
Dito bij *Hope*	4	89	88 9/16	88⅝	
Dito bij *Stieglitz en C°.*		88⅛	88 7/16		
Dito bij id. 5de Serie	4				
Cert. te Hamburg	5				
Inschrijving in Assignat.	6				
Cert. van dito			65⅛		
POLEN, Aand. à fl. 500		150½			
Dito met Lot. à 300					
AMERIKA, Bank-Actiën					
PRUISSEN, Aand. met Lot. R. 50 *f*					
OOSTENRIJK, Metalliek	5 pCt.	73¼	72		
Dito					

..., en dat de verdedigers ... niets beter kunnen doen dan te antwoorden op de lasterlijke aantijgingen hunner tegenstanders, zoo dikwijls het dezen goeddunkt die beschuldigingen op hen te werpen. Veroorloof mij te zeggen dat ik niet gewoon ben de controvers aldus te behandelen; en dat, niet wetende tot welke bijzondere protestantsche secte van het vasteland gij behoort, ik, van oordeel ben dat gij, even als uwe medestanders, in de eerste plaats van u hebt af te weren de zware beschuldiging van schismatiek te zijn, vermits gij u hebt losgerukt van den eenigen schaapstal van Christus, de rots der waarheid, alsmede dat op u drukt de schuld der ketterij, vermits gij leeringen belijdt, die afwijken van Zijn heilig woord.

»Ik beveel u in de genade van onzen Heer, opdat gij het licht moogt aanschouwen, en ben, Mijnheer,

»Uw gehoorzame dienaar,

»N. Kardinaal WISEMAN."

Wij zijn thans in staat gesteld uit het *Weekblad van het Regt* over te nemen de geheele rede, die door den president van den Hoogen Raad der Nederlanden, Mr. W. B. Donker Curtius van Tienhoven, Zaturdag jl., bij gelegenheid der installatië van den heer Mr. G. IJsselstein, tot raadsheer in dat collegie, is gehouden. Wij laten die rede thans in haar geheel volgen:

»Edel Hoog Achtbare Heeren, Geachte Ambtgenooten!

»Als voorzitter van dezen Raad geroepen, om weder eenen nieuwen ambtgenoot plegtig onder ons te ontvangen en in te huldigen, verlevendigt dit eigenaardig de herinnering aan het verlies van den afgestorvene (Mr. W. H. Hofstede), aan wiens overlijden reeds bij vroegere gelegenheid door den procureur generaal en ook door mij herdacht is, en wiens dood wij, ook vooral met het oog op zijne nagelatene betrekkingen, blijven betreuren.

»Volgens onze wettelijke verpligting hebben wij, na het ontstaan dier vacature, eene aanbevelingslijst ter beslissing aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal ingezonden, waarbij wij, volgens het uitdrukkelijk voorschrift der wet, hebben in acht genomen, dat de leden der Provinciale Hoven, der Arrondissements Regtbanken en van het Openbaar Ministerie bij het opmaken dier lijst meer bijzonder in aanmerking moesten komen.

»Mogelijk was dit niet, naardien van de magistratuur in Nederland wel algemeen mag gezegd worden, dat, gelijk de wet zich uitdrukt, zij hare betrekkingen

LONDEN, 24 Junij. Cons. kont. — a —; op tijd 96⅝ a 96¾; Braz. 88 a 90; 1829/39 87 a 89; 1843 — a —; Den. 3 pc. 76 a 77; N. L. 5 pc. 104 a 105; Ecuador 3¾ a 4; Gren. 16½ a 17; Uitgest. 4⅛ a 4⅜; Mexico 34⅜ a 34½; Peru 4 pc. 87½ a 88; Uitgest. 41 a 41½; Portugal 5 pc. 85 a 87; 4 pc. 33½ a 34; 3 pc. — a —; Rusl. 1822, 5 pc. 113 a 114; (N.) 4½ pc. 102½ a 102¾; Spanje 5 pc. 20½ a 20¾; 3 pc. 40½ a 41; Coupons — a —; Passive 5⅞ a 6; Holl 2½ pc. 60⅛ a 60⅜; 4 pc. 90¾ a 91¼; Venez. 32½ a 33½; Uitgest. 12 a 12½.

WEENEN, 24 Junij. Met. 4½ pc. 83¾; 5 pc. 95½; Bank-Actien 1238.

BERLIJN, 24 Junij. Schuldbr. 3½ pc. 87; Loten 128¼; Rusl. Stiegl. 4 pc. 93; Pools. 4 pc. 81⅞; Loten fl. 200 94½; id. fl. 300 143¾; id. fl. 500 83½.

FRANKFORT, 24 Junij. Met. 5 pc. 75¾; 4 pc. 59½; 2½ pc. 39⅜; Bank-Actien 1170; Darmst. Loten fl. 50 81; id. fl. 25 27⅛; Badensche Loten fl. 50 57; id fl. 35, 33¼; Nassausche 25¼; Holl. 2½ pc. 58¼, Werk. Sch. 4 pc. —; Sijndic. 3½ pc. 88¾.

HANDELSBERIGTEN.

ROTTERDAM, 25 Junij. Afloop der Veiling van 1499 zakk. OOST-IND. SALPETER, 861 zakk. BENGAALSCHE CURCUMA, 579 kisten SCHELLAK.

Oost-Indische Salpeter.

Sortim.				prijzen.	verkocht.
N°. 1.	595 zak.	met 9 pCt. raffact.		*f* 15½ a *f* —	E. 595 zak.
„ 2	386 „	„ 8½ „	dilo	„ 15¾ a „ 16½	„ 386 „
„ 3.	518 „	„ 9½ „	dito	„ 15½ a „ 16¼	„ 518 „

Bengaalsche Curcuma.

630 zak.	gez.; goed oranje met zwarte en wormstekige ps.	*f* 7½ a *f* 7¾	E. 630 „
231 „	beslagen en beschadigd . .	„ 9½ a „ 7¼	„ 231 „

Schellak.

N°. 2. X	55 kist.	gem. oranje en lever, red. dun van blad, min en meer beloopen . .	26½ a 28 c.	E. 55 k.
2.	182 „	gemell. goed lever en bruin, dik en dun van blad, min en meer bel.	20 a 25½ „	„ 52 „
3. X	83 „	gem. granaatbruin en bruin, dik en dun van blad, min en meer bel.	19 a 24 „	„ 83 „
3.	259 „	gemell. bruin, dik en dun van blad, min en meer beloopen . . .	20 a 24¾ „	„ 230 „

Heden zijn alhier bij inschrijving verkocht: 9676 Oost-Indische Huiden, per het schip *d'Elmina*, prijs geheim.

Nog zijn alhier uit de eerste hand afgedaan ca. 700 bn. Peper tot 16½ c., aangevoerd per de schepen *Neêrlands Koningin* en *Roompot*.

ROTTERDAM, 26 Junij. AFLOOP DER VE... van 6,000 en 3,000 Balen JAVA KOF... dito TRIAGE, grootendeels ...

N°. 1. 304 ... 28 cs.; 4. ... en 6. 1030 ... 18 cs. 25 ...

... zelve ...tatie des volks over te ... Bij dit heeft de Grondwet niet gewild, dat eene goede keuze in ...een zou worden overgelaten aan, of zich ...ossen in de verantwoordelijkheid van ministers, en dat de benoeming in de magistratuur alleen van hen zou uitgaan, mits zij maar gesteund ware door eene veronderstelde voorkeur der Vertegenwoordiging des volks.

»Ik trede niet in diepere staatkundige beschouwingen op dit onderwerp, 't geen niet regtstreeks van mijn departement is, maar mijne staatsburgerlijke betrekking en gevoelens behoeve ik toch niet geheel ten offer te brengen aan mijne bevoegdheid als magistraatspersoon, en het is aller pligt te waken voor de handhaving eener Grondwet, die het gematigd monarchaal gezag ten grondslag heeft, en die, het gezag des Monarchs beperkt hebbende, nogtans niet wil, dat zijn scepter in andere handen zal overgaan.

»Er behoort veel levenswijsheid toe, om hier voorzigtig midden door te zeilen, en niet overmoedig te wagen, dat het schip van Staat eindelijk door overdrevene toepassing of uitbreiding van het eene of andere beginsel op harde klippen stranden moge.

»Ik heb dan ook gemeend, dat het niet ongepast kon zijn voor deze gevoelens, vooral thans, rondborstig uit te komen, omdat (ofschoon ik niet in de geheimen des Kabinets doordringe) het na de buitengewone vertraging der onderwerpelijke benoeming, waardoor wij zoo lange van eenen nieuwen ambtgenoot zijn verstoken geweest, allen schijn heeft verkregen, alsof over de juistheid dezer beschouwing nog kon of mogt worden getwijfeld. en omdat in dat geval ook het oordeel der magistratuur op dat onderwerp van eenig gewigt mag worden geacht.

»Doch, hoe dit zijn moge, het heeft Z. M. behaagd, u, mijnheer van IJsselstein, tot raadsheer in dezen Raad te benoemen.

»Gij althans hebt het dubbel genoegen alzoo te zijn gekozen; *eerst*, als ook door ons aanbevolen, *voorts* als gebragt op de nominatie der Tweede Kamer van de Staten-Generaal, en eindelijk als door den Koning bij voorkeur uit die nominatie geroepen. Niemand kan zich deswege beklagen, want Z. M. keuze was grondwettig vrij. Hij behoefde Zijne voorkeur aan die van anderen niet te verbinden, en niemand heeft zelfs grond om daaruit eenig besluit te trekken, dat een dergenen, die Hem aanbevolen was, minder bevoegd zou zijn geweest om de plaats, waartoe gij geroepen zijt, te vervullen, indien het den Koning behaagd had alzoo Zijne voorkeur te bepalen; maar ook niemand heeft regt noch billijke reden van beklag, omdat het Z. M. niet behaagd heeft aan den aandrang gehoor te geven, waarmen een ander, ook buiten de magistratuur, bij voorkeur zou hebben mogen willen op den voorgrond stel-

HAVANA, Amazon, Thompson; 2,350 k. Suiker, Ned. Suiker-Raffinaderij. — India, Bearse; 2,709 k. Suiker, Ned. Suiker-Raffinaderij.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 26 Junij in lading naar:

Keulen	L. Jurrius, Coln N°. 18.
„	H. Hutner, Catharina.
Weesel	P. J. Balk, Vrouw Rebecca.
„	F. Henke, Goede Gunst.
Frankfort en *Coblentz*	P. J. Herbert, Frankfort N°. 12.
Duisburg	J. Otten, Johanna.
Straatsburg	A. Joosten, Frankfort N°. 22.
Ludwigh. en *Heilbron*	C. Zilz, Aurora.
Manheim	E. Itschert, Walburger Catharina.
Mainz	C. Hartman, Mainz N°. 6.
Dusseldorp, *Neus* en *Urdingen*	T. W. Meeuwsen, Niederrein N°. 4.
Maastricht	P. Wecks, de Stad Amsterdam.
Venlo en *Roermond*	H. van Hoogstraten, de Vriendschap (Beurt L. de Rijk en C°.)
's Hertogenbosch en *Maastricht*	A. Maas Pz, de vrouw Maria. Sluit 28 Junij.
Tiel	F. den Hartog, de Vrouw Geertruida.

KEULEN, 24 Junij in lading naar:

Amsterdam	Kapt Kalfs	Cölln N°. 2.
Rotterdam	„ Linckewitz	„ „ 12.

Rijnhoogte	ARNHEM	25 Junij	2 el	25 duim
	KEULEN	25 „	9 vt.	5½ „

ADVERTENTIEN.

(1200) Bevallen van eene welgeschapene *DOCHTER* M. H. VAN GLABBEEK, Echtgenoote van

A. A. BOTS.

HELMOND, 24 Junij 1851.

(1201) Heden beviel voorspoedig, doch ontijdig, van een' welgeschapen Zoon, die kort na de geboorte is overleden, de Hoogwelgeboren Vrouwe L. DOMMER VAN POLDERSVELDT, geboren VAN RIJCKEVORSEL.

's HAGE, 25 Junij 1851.

(1192) Heden overleed ... nieein, naar Zijn de H. Sacramenten ...zien.

Mejufvrouw ...

...n Hoogen Raad der Nederlanden en F. ...ng aan het requisitoir van den procureur-...al, waarvan acte, verklaar ik den heer Mr. G. van IJsselstein in zijne waardigheid van raadsheer in dezen Raad wettiglijk te zijn ontvangen en ingehuldigd.

»Ik verzoek Zijn Edel Hoog Achtbare dienvolgens zitting te nemen en in plaatse van den raadsheer Mr. Evertsz deel uit te maken van de kamer van ... voor het volgende dienstjaar van die, regtsprekende in strafzaken."

De uitgever van de te 's Hage uitkomende *Echo Universel de la Presse Catholique* adverteert dat hij, aan de verlangens van velen zijner abonnés wenschende te voldoen, dat dagblad voortaan, te beginnen met 1° Julij, zes maal 's weeks zal laten verschijnen, en dat hij met de grootste naauwkeurigheid de politieke en handelsbelangen zal behandelen, alsmede de nieuwsberigten van het binnen- en buitenland. De prijs zal zijn *f* 4 in de drie maanden voor Nederland.

De tegenwoordige geabonneerden zullen *gratis*, in blaadjes in 8°, ontvangen de godsdienstige artikelen, zoo als zij verschenen zijn in de tot heden uitgekomen *Echo*. Die blaadjes zullen worden in het licht gegeven naar mate van de belangrijkheid der artikelen en zullen, gevolgd van een inhoudstafel op het einde van ieder jaar, twee boekdeelen in 8° vormen, onder den titel van *Revue de la Presse Catholique*.

De nieuwe geabonneerden zullen zich deze *Revue* kunnen aanschaffen tegen 20 cents het vel van 16 bladzijden.

»Wij zouden, zoo besluit de uitgever, meenen aan onzen pligt te kort te doen bijaldien wij onze geabonneerden niet onzen opregten dank betuigden voor het vertrouwen, waarmede zij ons wel hebben gelieven te vereeren; een vertrouwen dat wij ons steeds zullen trachten waardig te maken."

Berigten van Portugal loopen tot 14 Junij. De burgerlijke gouverneurs betoonen zich zoo dolijverig in het afzetten van ambtenaren, dat de regering zich genoodzaakt heeft gezien die gouverneurs aan te bevelen dat zij niet dan na een naauwkeurig onderzoek en in de hoogste noodzakelijkheid zulke strenge maatregelen mogen nemen.

Intusschen neemt de tucht des legers gedurig af en het blijkt dat men weinig voldaan is over den staat van zaken, welke Saldanha heeft tot stand gebragt.

Saldanha verkeert intusschen in eene moeijelijke positie, daar hij tusschen de Septembristen en de contrarevolutie moet manoeuvreeren. Helt hij te veel tot de eersten over, dan verlaat hem het leger; kiest hij de andere partij, dan werpt deze hem omver met behulp der vrienden van graaf Thomar.

Men vreest dat deze toestand niet zal kunnen duren tot den 15 September, en dat de nieuwe Cortes, onder de demokratischen invloed bijeen geroepen, eindelijk Dona Maria tot afstand zouden kunnen dwingen ...